

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI W 2016 ROKU

Dane o organizacji:

Stowarzyszenie "OSTOJA" na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami

adres siedziby: ul. Stawowa 1a, 50-015 Wrocław

organizacja pożytku publicznego, KRS - 0000081524

data powstania organizacji – 29 październik 1993 r.

data rejestracji organizacji w KRS – 26 luty 2002 r.

NIP: 897-15-47-751, REGON: 930305389

Skład Zarządu Stowarzyszenia w latach 2017 - 2021:

prezes – Małgorzata Gorący

wiceprezes – Mariola Koprek

wiceprezes – Robert Wieczorek

skarbnik – Marek Kurkowski

sekretarz – Aleksandra Józwiak

członkowie Zarządu – Zofia Lasyk

– Halina Walkowicz

Zasady, formy i zakres działalności statutowej:

Działalność Stowarzyszenia ma na celu:

- Prowadzenie działań zmierzających do stworzenia godnych warunków życiowych w społeczeństwie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Organizowanie i prowadzenie różnych form działalności skierowanej na wieloprofilowe usprawnianie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Prowadzenie działań zmierzających do stworzenia równych praw i szans życiowych w społeczeństwie dla rodzin (opiekunów) wychowujących dziecko niepełnosprawne.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele statutowe poprzez:

- Realizację programów mających na celu ochronę poziomu życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz wychowujących je rodzin.
- Realizację programów osłonowych skierowanych głównie do rodzin znajdujących się w najcięższych warunkach bytowych.
- Prowadzenie i organizowanie zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dla rodziców dzieci z tzw. „grup ryzyka”.
- Organizowanie warunków do wymiany doświadczeń w zakresie rehabilitacji dla osób zajmujących się usprawnianiem dzieci i młodzieży, nawiązywanie współpracy między ośrodkami rehabilitacyjnymi, prowadzenie szkoleń w zakresie metod rehabilitacji, edukacji i terapii.

- Prowadzenie zajęć instruktażowych dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych.
- Organizowanie i prowadzenie grup wieloprofilowej rehabilitacji (ruchowej, logopedycznej, pedagogicznej i in.).
- Organizowanie turnusów rehabilitacyjno-instruktażowych dla dzieci i ich opiekunów.
- Gromadzenie środków finansowych na cele dofinansowania bądź finansowania wieloprofilowego usprawnienia dzieci.
- Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej i placówek wsparcia terapeutycznego dla osób niepełnosprawnych.
- Organizowanie i prowadzenie ośrodków rewalidacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w gminach objętych działalnością Stowarzyszenia.
- Wszelkstronną współpracę z władzami miejskimi, gminnymi i wojewódzkimi w zakresie realizacji celów statutowych Stowarzyszenia oraz wszelkich działań prowadzących do polepszenia warunków życia dzieci niepełnosprawnych i wychowujących je rodzin.

Opis głównych form działalności Stowarzyszenia o skutkach finansowych.

W 2017 roku Stowarzyszenie realizowało swoje zadania statutowe prowadząc następujące działania:

W ramach działalności Ośrodka kontynuowano:

1. Edukację dzieci z głęboką niepełnosprawnością intelektualną połączoną z ich wieloprofilowym usprawnianiem i stymulacją rozwoju w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych.
2. Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych.

Ad.1. Zespoły rewalidacyjno- wychowawcze jako forma realizacji obowiązku szkolnego i prawa do nauki działają w systemie roku szkolnego. Praca w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych organizowana jest w oparciu o stosowne Rozporządzenie MEN. Każdy podopieczny realizuje sporządzany przez nauczycieli i terapeutów indywidualny program zajęć w trakcie zajęć grupowych bądź indywidualnych (zajęcia logopedyczne, terapia wzroku, kynoterapia, muzykoterapia, rehabilitacja ruchowa, terapia ręki, zajęcia z psychologiem, alpakoterapia). Podopieczni brali udział w organizowanych w Ośrodku imprezach okolicznościowych (Dzień Babci i Dziadka, Bal karnawałowy, Spotkanie Wielkanocne, Dzień Dziecka połączony z Dniem Rodziny, Pożegnanie Absolwentów, Zakończenie Roku Szkolnego, obchody Miesiąca AAC, pochód AAC ulicami miasta, Andrzejki, Mikołajki, Jasełka.)

W październiku obchodziliśmy uroczność XX-lecia Ośrodka, odbyła się akademie dla przedstawicieli władz i instytucji wspierających oraz spotkanie absolwentów i byłych pracowników

W listopadzie zorganizowaliśmy Seminarium pt „W poszukiwaniu wsparcia dla osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin”. Seminarium adresowane było do rodziców osób z niepełnosprawnościami oraz organizacji i instytucji wspierających.

W ramach Rad Pedagogicznych odbył się cztery szkolenia dla kadry. Nauczyciele brali także udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach zewnętrznych w wiodących placówkach i uniwersytetach na terenie kraju. W Ośrodku odbyły się warsztaty szkoleniowe dotyczące edukacji uczniów z głęboką niepełnosprawnością intelektualną prowadzone przez Macieja Baraniewicza.

W okresie wakacji letnich zorganizowano półkolonie dla podopiecznych Ośrodka.

W ramach współpracy z rodzicami i wsparcia rodzin zorganizowano Piknik Rodzinny, na którym obchodzono uroczyste Dzień Dziecka i Dzień Rodziny. W trakcie wspólnej zabawy i relaksu dochodziło do integracji obu środowisk.

Rodzice podopiecznych uczestniczyli aktywnie w życiu Ośrodka (udział w imprezach okolicznościowych, zajęciach otwartych, zebraniach rodziców). W ośrodku działał Klub Aktywnych Mam, w trakcie spotkań, którego matki podopiecznych relaksowały się poprzez wspólne działania artystyczne. Wsparcia rodzinom udzielał również psycholog zatrudniony w ośrodku.

W ośrodku realizowane były praktyki studenckie oraz wolontariat.

Od stycznia 2017 do 31 sierpnia 2017 w zespołach uczestniczyło 73 podopiecznych w wieku od 3 do 25 roku życia (29 K, 44 M). Od 1 września do 31 grudnia 2017 edukacją i terapią w zespołach objętych było 70 podopiecznych (28K, 42M).

Zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze organizowane były w formie zajęć zespołowych i indywidualnych. Zajęciami zespołowymi w okresie od stycznia do końca sierpnia 2017objętych było 67 podopiecznych, w okresie od września do końca grudnia 65 podopiecznych. Zajęciami indywidualnymi w okresie od stycznia do końca grudnia 2017 objętych było 5 podopiecznych.

Działania placówki finansowane były w ramach przekazywanej na ten cel subwencji oświatowej oraz dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu zlecenia zadań organizacjom pozarządowym. Projekt realizowany w okresie 01 kwietnia 2017 do 31 marca 2019 : Prowadzenie zintegrowanych działań wspierających rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjnym OSTOJA we Wrocławiu, w ramach którego objęliśmy wsparciem wszystkich podopiecznych Ośrodka.

Ad.2. W ramach programu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka w Ośrodku przy ul. Robotniczej 24b we Wrocławiu, stałą opieką ambulatoryjną objętych było średnio 110 dzieci w wieku od 0 do rozpoczęcia nauki szkolnej. W zajęciach uczestniczą dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie wydaną przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Program prowadzony jest zgodnie z Rozporządzeniem MEN dotyczącym organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju. Uczestnicy zajęć są mieszkańcami Wrocławia i przyległych powiatów. Dzieci uczestniczą w dwóch, trzech terapiach w tygodniu. Są również objęte systematycznymi konsultacjami między zespołowymi, które odbywają się w miarę potrzeb. Każde dziecko posiada indywidualny program terapeutyczny stworzony na podstawie Opinii o Potrzebie Wczesnego Wspomagania, wywiadu z rodzicami, obserwacji spontanicznej aktywności dziecka oraz specjalistycznych diagnoz przeprowadzanych przez każdego terapeutę. Programy są uaktualniane co sześć miesięcy. Po zakończeniu każdego cyklu zajęć pisana jest ewaluacja, która jest bazą do napisania kolejnego programu. Raz w roku zespół specjalistów pracujących z dzieckiem spotyka się z rodzicami, aby omówić postępy w terapii, ewentualne zmiany w terapii, przekazać wskazówki do pracy poza Ośrodkiem oraz usłyszeć jakie oczekiwania mają rodzice względem programu wsparcia. Zajęcia prowadzone są indywidualnie, codziennie od 8.00 do 18.00, a grafiki zajęć układane są w taki sposób aby jak najlepiej wpasować się w rytm życia całej rodziny. W miarę zgłaszanych przez terapeutów lub samych rodziców potrzeb organizujemy spotkania z psychologiem dla całych rodzin. W trakcie trwania terapii na prośbę rodziców wydajemy również opinie dotyczące postępów i treści spotkań. W miarę potrzeb współpracujemy również z przedszkolami, do których uczęszczają nasi podopieczni. W naszym Ośrodku prowadzone są zajęcia integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej, zajęcia pedagogiczne i psychologiczne, terapii wzroku, logopedyczne, komunikacji alternatywnej. Raz w tygodniu cały zespół spotyka się aby omówić bieżące sprawy Ośrodka oraz przedyskutować najtrudniejsze przypadki w terapii. Od lipca 2017 roku oferta terapeutyczna została rozszerzona o projekt finansowany ze środków PFRON. Dzięki temu dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności mogą uczestniczyć dodatkowo w zajęciach polisensorycznych, zajęciach grupowych, terapii biofeedback

Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego oraz Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Środzie Śląskiej

Prowadzenia działalności Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjnego oraz Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Środzie Śląskiej w ramach następujących działań:

- **Zespół Rewalidacyjno – Wychowawczy** - umożliwiający dzieciom i młodzieży w wieku od 3 do 25 lat z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zajęcia prowadzone są przez pedagoga (ze specjalizacją w zakresie pedagogiki osób niepełnosprawnych intelektualnie) oraz jego asystenta – opiekuna, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 15.00. Ośrodek zapewnia również zajęcia specjalistyczne, między innymi z logopedą, psychologiem, rehabilitantem. W 2017 roku w zajęciach zespołu uczestniczyło 6 dzieci.

- **Zespół Przedszkolny Specjalny** dla dzieci od 3 roku życia do rozpoczęcia nauki szkolnej. Głównym celem pracy dydaktyczno–wychowawczej jest wszechstronny rozwój dziecka z niepełnosprawnością, kompleksowa opieka,

edukacja i rehabilitacja uszkodzonych funkcji psychomotorycznych oraz zapewnienie dzieciom realizacji ich potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych. Zespół w 2017 roku liczył 12 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, sprzężoną oraz z autyzmem.

- **Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju** W 2017 roku w zajęciach brało udział ponad 40 dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju wydaną przez Poradnię Psychologiczno–Pedagogiczną. Głównym celem jest pobudzanie psychoruchowe i społeczne rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki. W skład zespołu wchodzi osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, m.in. pedagog specjalny, psycholog, neurologopeda, rehabilitant, terapeuta SI.

- Zajęcia indywidualne dla ponad 90 dzieci z powiatu średzkiego w ramach Projektu PFRON realizowanego od 01.06.2017 roku pt:

"Prowadzenie zintegrowanych działań wspierających rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w placówkach Stowarzyszenia „OSTOJA” we Wrocławiu i Środzie Śląskiej. Projekt realizowany jest w ramach konkursu PFRON nr 2/2016". Czas jego realizacji to 01.04.2017 – 31.03.2019.

Założeniem projektu jest prowadzenie w Ośrodkach Rehabilitacyjno – Edukacyjnych Stowarzyszenia we Wrocławiu i Środzie Śląskiej uzupełniających programów wieloprofilowego usprawniania i stymulacji dla około 210 dzieci i młodzieży w wieku od urodzenia do 25 roku życia z zaburzeniami rozwoju oraz ze sprzężoną niepełnosprawnością, w systemie pobytu dziennego i/lub ambulatoryjnego.

Zajęcia prowadzone są w trybie ciągłym, przez cały rok, w dni robocze, według indywidualnych grafików zajęć, obejmujących wymiar zajęć wynikający ze zdiagnozowanych potrzeb beneficjenta w zakresie wsparcia terapeutycznego. Szczegółowy grafik zajęć ustalany jest indywidualnie z rodzicami.

Warunkiem uczestnictwa w projekcie jest posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

W ramach projektu realizowane są następujące formy wsparcia:

- rehabilitacja funkcjonalna
- terapia mowy lub/i alternatywnego komunikowania się
- asystentura osobista
- zajęcia socjalizacyjne
- indywidualne wsparcie psychopedagogiczne
- grupowe wsparcie psychopedagogiczne
- terapia metodą biofeedbacku
- indywidualna terapia polisensoryczna
- grupowa terapia polisensoryczna
- poradnictwo dla rodzin

Działania projektowe są uzupełnieniem form pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością, jakie realizowane są w Ośrodku w ramach zadań edukacyjnych. Dzięki temu każdy beneficjent ma zapewniony dostęp do efektywnych, kompleksowych, ciągłych i wielospecjalistycznych oddziaływań w jednym miejscu.

W 2017 roku w ramach działalności Ośrodków w Środzie Śląskiej zorganizowano dla dzieci szereg imprez i wycieczek integracyjnych:

wycieczka do Hydropolis we Wrocławiu, do Złotego Stoku – zwiedzanie kopalni, wyjazd do ZOO i do grotty solnej we Wrocławiu, zabawa karnawałowa i andrzejkowa, spotkanie kolędowe oraz imprezy i spotkania okolicznościowe z rodzicami i zaproszonymi gośćmi.

W ciągu roku odbywały się również liczne spotkania z rodzicami dzieci niepełnosprawnych, o charakterze informacyjnym i szkoleniowym. Miały one na celu przygotowanie rodzica do indywidualnej pracy z dzieckiem w domu. Ponadto, organizowane były wyjścia na basen, wizyty w przedszkolach ogólnodostępnych, dni otwarte, udział w wystawach, wernisażach i spotkaniach okolicznościowych.

Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjne we Wrocławiu.

Zadanie obejmuje prowadzenie stałej terapii i rehabilitacji osób po 18 roku życia, z niepełnosprawnością fizyczną, intelektualną oraz ze sprzężonymi dysfunkcjami centralnego układu nerwowego w wieku, zamieszkałych we Wrocławiu i powiatach przyległych. W ramach zadania w Centrum Terapeutyczno – Rehabilitacyjnym OSTOJA realizowane było wieloprofilowe usprawnianie, stymulacja rozwoju oraz szeroko pojęta rehabilitacja społeczna, skierowana na zwiększanie samodzielności i sprawności uczestników zajęć Centrum. Osoby te korzystają z trzech różnych form wsparcia: asystentury osoby niepełnosprawnej, zajęć indywidualnych oraz grupowych zgodnych z Indywidualnymi Planami Działania (IPD) konstruowanymi przez wielospecjalistyczny zespół, jak również w zajęciach których zakres i tematyka wynika z ich indywidualnych potrzeb czy sytuacji życiowej - na daną chwilę.

W ramach zadania realizowana była:

1. oferta dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, ze sprzężoną niepełnosprawnością (niepełnosprawność ruchowa, sensoryczna i intelektualna)

Oferta odpowiada na specyficzne potrzeby uczestników ze złożoną, znaczną i głęboką niepełnosprawnością w zakresie ich wieloprofilowego usprawniania i stymulacji rozwoju. Program realizowany przez wielospecjalistyczną kadrę w formie zajęć indywidualnych i grupowych i obejmuje:

- 1) naukę nawiązywania kontaktów w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości uczestnika,
- 2) kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym indywidualnym możliwościom uczestnika,
- 3) usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, niezbędne do wypracowania maksymalnie możliwej samoobsługi, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej,
- 4) wdrażanie do osiągnięcia optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia,
- 5) rozwijanie zainteresowań otoczeniem, wielozmysłowe poznawanie tego otoczenia, naukę rozumienia zachodzących w nim zjawisk, kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu,
- 6) kształtowanie umiejętności współżycia w grupie,
- 7) naukę celowego działania dostosowanego do wieku, możliwości i zainteresowań uczestnika oraz jego udział w ekspresyjnych formach aktywności.

2. oferta dla osób z umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnością ruchową sprzężoną z innymi dysfunkcjami, sprawnych intelektualnie.

Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i/lub ruchową lub sprzężoną szczególnie ważne jest systematyczne, wielokrotne powtarzanie trenowanych czynności oraz cykliczne powracanie do już opanowanych umiejętności. Taką możliwość daje udział w ofercie terapeutycznej Centrum. Oferta obejmuje zarówno pracę w grupach jak i terapię

indywidualną (według zdiagnozowanych potrzeb i indywidualnych preferencji uczestników).

Program zakłada wspólną pracę osób niepełnosprawnych, terapeutów oraz współpracujących z naszym Stowarzyszeniem wolontariuszy.

W każdej grupie terapeutycznej zaangażowana jest odpowiednia do aktualnych potrzeb uczestników liczba terapeutów (średnio 1 terapeuta na 5 osób) oraz wspomagający ich działania asystenci osób niepełnosprawnych i/lub wolontariusze (rówieśnicze grupy wiekowe). Ponadto asystenci osób niepełnosprawnych wspomagają część beneficjentów w drodze na zajęcia oraz drodze powrotnej do miejsca zamieszkania. Pozwala to zwiększać szanse na udział w procesie terapeutycznym osób, które w wyniku swoich ograniczeń nie miały wcześniej możliwości uczestniczenia w życiu społecznym.

W omawianym okresie uczestnicy zadania mieli do wyboru 29 rodzajów grupowych i indywidualnych zajęć, których zakres i tematyka była od początku podyktowana zainteresowaniami oraz potrzebami beneficjentów, w tym: komunikacja społeczna, umiejętności społeczne, umiejętności osobiste, drama, arteterapia, dojrzałość i samodzielność, język angielski, zajęcia kulinarne, zajęcia komputerowe, zajęcia fotograficzne, filozofia, zajęcia edukacyjne, grupa filmowa (kręcenie i montaż filmów krótkometrażowych), zajęcia muzyczne (w tym : Zespół „Drugi Dzień Tygodnia”), klub żeglarski, ceramika, klub podróżnika, klub filmowy (wspólne oglądanie i omawianie problematyki filmów fabularnych i dokumentalnych), kobiecość, zajęcia sportowe (ogólnosporniające), choreoterapia, basen (praktyczna nauka pływania), warsztaty umiejętności pracowniczych, sztuka użytkowa, rehabilitacja (ze szczególnym uwzględnieniem rehabilitacji funkcjonalnej), zajęcia indywidualne z pedagogiem (o tematyce ogólnorozwojowej) oraz zajęcia indywidualne z pedagogiem dotyczące tematyki (dojrzałości i samodzielności), zajęcia indywidualne z logopedą, konsultacje psychologiczne.

Realizacja zadania pozwala na systematyczne zwiększanie kompetencji osobistych i społecznych osób niepełnosprawnych, podnoszenie poczucia własnej wartości, nabywanie i doskonalenie już posiadanych umiejętności niezbędnych do samodzielnego (lub wspieranego) funkcjonowania w różnych rolach społecznych, w tym w aktywności zawodowej.

Istotnym elementem programu jest nabywanie umiejętności i podtrzymywanie prawidłowych kontaktów interpersonalnych, podniesienie stopnia samodzielnego funkcjonowania w grupach terapeutyczno – rewalidacyjnych dla młodzieży niepełnosprawnej z udziałem ich sprawnych rówieśników.

Powyższe działania stwarzają warunki do równoprawnego uczestnictwa młodzieży niepełnosprawnej w życiu społecznym oraz efektywne włączanie jej w lokalne środowiska rówieśnicze. Osoby niepełnosprawne nabywają podstawowe umiejętności społeczne poprzez przebywanie razem, wspólne podejmowanie aktywności, możliwość odniesienia posiadanych umiejętności do przyjętych powszechnie wzorców zachowań społecznych. Poziom nabytych w czasie zajęć w placówce umiejętności w samodzielnym funkcjonowaniu i umiejętności współdziałania w grupie beneficjenci projektu mają możliwość sprawdzić i pokazać w czasie organizowanych dla nich wspólnych wyjazdów.

Działania moderuje i wspiera zespół terapeutów i instruktorów przygotowanych do pracy z osobami niepełnosprawnymi, stale podnoszący swoje umiejętności zawodowe. Oprócz pracy zespołowej prowadzone są zgodnie z indywidualnymi potrzebami spotkania terapeutyczne dla osób, które wymagają dodatkowego, indywidualnego wsparcia

w rozwoju osobistym i społecznym, Indywidualne zajęcia prowadzone są przez specjalistów według powszechnie akceptowanych metod postępowania i przyjętych standardów oraz są dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników (zajęcia z psychologiem, pedagogiem, fizjoterapeutą).

Zadania Centrum w okresie sprawozdawczym realizowane były we Wrocławiu przy ulicy Litomskiej 10 oraz przy ulicy Budziszyskiej 96a oraz w Środzie Śląskiej przy ul. Kilińskiego 30. W ramach dofinansowania PFRON oferowane wsparcie w bieżącym okresie sprawozdawczym otrzymało 114 osób, z czego 6 osób zrezygnowało z udziału w projekcie przed terminem wynikającym z IPD- między innymi z przyczyn takich jak zmiana sytuacji życiowej, podjęcie zatrudnienia, przejście do DPS. Rezultat w ramach realizacji projektu osiągnęło 108 BO zadania.

Warsztaty Terapii Zajęciowej we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej.

Drugą formą prowadzonej przez Stowarzyszenie pracy z młodzieżą i osobami dorosłymi skierowaną na aktywizację społeczną i zawodową są warsztaty terapii zajęciowej. W 2016 roku prowadziliśmy terapię zajęciową w WTZ:

- we Wrocławiu przy ulicy Litomskiej 10 dla 100 uczestników
- w Środzie Śl. przy ul. Kilińskiego 30 dla 30 osób.

Uczestnikami warsztatów były osoby w wieku między 18 a 56 rokiem życia (z niepełnosprawnością intelektualną oraz ze sprzężonymi niesprawnościami), posiadające w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej). W Warsztatach realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w ramach pracowni terapii zajęciowej. Dobór metod i technik pracy z uczestnikami w poszczególnych pracowniach uzależniony jest od indywidualnych możliwości i potrzeb uczestników, a zarazem od charakteru i profilu danej pracowni. Każdy uczestnik realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii. Kadra warsztatów terapii zajęciowej w realizacji zadań w zakresie aktywizacji zawodowej uczestników ściśle współpracuje z Programem Wspomaganego Zatrudnienia TRENER realizowanym w naszym mieście przez Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z założeniami Programu Wspomaganego Zatrudnienia prowadzone w poszczególnych pracowniach zajęcia obejmują metody sprzyjające rozwijaniu i utrwalaniu niezbędnych umiejętności społecznych i pracowniczych (treningi organizacji czasu, określanie swoich możliwości, zwiększanie koncentracji na czynnościach, korzystanie ze wsparcia, itp.). Efekty pracy w/w metodami widoczne są szczególnie w działaniach prowadzonych w ramach pracowni przygotowania zawodowego i w czasie praktyk zawodowych dla uczestników WTZ organizowanych na terenie miasta Wrocławia i w Środzie Śląskiej. Zadaniem Warsztatu Terapii

W 2017 roku w WTZ we Wrocławiu trzech uczestników Warsztatu podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy a pięciu zostało zatrudnionych we Wrocławskim Zakładzie Aktywności Zawodowej. 41 osób regularnie uczestniczyło w praktykach zawodowych (Wrocławski Zakład Aktywność Zawodowej (kuchnia i ogród), Mc Donalds, Pizza Hut, Restauracja Dinette, KFC, Burger King, Restauracja Ahimsa, Hurtownia zabawek, Kawiarnia CIŻ, Hostel Wratislavia Hotel Novotel, Ogród Botaniczny, dyżurka w WTZ „Ostoja”). Każdy uczestnik posiadał indywidualną dokumentację, w której zawarte było miejsce praktyk, ich czas trwania, zakres obowiązków oraz uwagi, co do wykonywanej pracy jak i nazwisko terapeuty prowadzącego praktyki. Uczestnicy WTZ brali również

udział w takich przedsięwzięciach jak: Slot Art. Festiwal, VII Dolnośląskim Festiwalu Kreatywnego działania „Kreacja”, XI turnieju piłki nożnej” TURGOL” 2017, w wyjeździe społecznym do Łaz, Sokołowska i Moraw, wyjazdach projektowych do Krzyżowej i Francji oraz olimpiady Sportowej do Berlina. Ponadto uczestnicy brali udział w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Stadion Miejski Wrocław i Fundacje „Mam Marzenie” w czerwcu i grudniu 2017r.

Działalność WTZ prowadzona jest zgodnie z rozporządzeniem o organizacji WTZ i finansowana w ramach środków PFRON. W 2016 roku PFRON finansował działania WTZ w 90 % kosztów całkowitych. Pozostałe koszty zostały pokryte zgodnie z rozporządzeniem MPiPS ze środków lokalnych samorządów.

Środowiskowy Dom Samopomocy we Wrocławiu przy ul. Stawowej 1a.

Nadrzędnym celem działalności Domu było podnoszenie jakości życia i zapewnienie: oparcia społecznego dorosłym osobom z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężoną, mającym trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem. W okresie sprawozdawczym dom udzielił wsparcia 33 podopiecznym z czego 30 przebywającym na jego terenie na mocy wydanych decyzji administracyjnych i 3 osobom którym wsparcia udzielono na bazie zajęć klubowych. Udzielane podopiecznym wsparcie było dostosowane do ich indywidualnych możliwości i potrzeb; polegało ono przede wszystkim na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności, niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania. Oparcie to w szczególności dotyczyło partnerskiej rady i pomocy w sprawach związanych z funkcjonowaniem w codziennym życiu, współżyciem społecznym, umiejętnością spędzania i organizowania sobie czasu wolnego w sposób konstruktywny, aktywny i twórczy, poradnictwem specjalistycznym, zapewnieniem stałej, niezbędnej, fachowej opieki, terapią ruchową, przygotowaniem do uczestnictwa w WTZ lub podjęcia zatrudnienia, w zakresie dostosowanym do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Proponowany przez Środowiskowy Dom Samopomocy program wspierająco-aktywizujący pomagał użytkownikom w rozwijaniu w jak największym stopniu ich autonomii, poprzez kształtowanie motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, wyrabianiu nawyków celowej aktywności, treningu w sposobie życia, zbliżonym do norm obyczajowych i przyczyniał się do wspierania środowiska rodzinnego.

Każdy z uczestników ŚDS był członkiem jednej z grup realizujących program, w odniesieniu do indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, zakładających realizację poszczególnych treningów, zgodnie z indywidualnymi możliwościami i potrzebami beneficjentów, którzy w konsekwencji jak najdłużej mogą przebywać w ich naturalnym środowisku społecznym i rodzinnym.

Działania realizowane były od pon. do pt. w godz. 7, 00-15, 00. Zadania terapeutyczne były realizowane przez min. 6 godzin dziennie. Uczestnicy (w liczbie 30 osób i 3 osób przyjętych na zasadach klubowicza) realizowali treningi wynikające z IPPWA w zakresie:

- Treningu umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej,
- Treningu umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- Treningu umiejętności spędzania czasu wolnego,
- Świadczenia usług specjalistycznych. Uczestnicy placówki mogli korzystać ze wsparcia specjalistycznego w tym psychologicznego, socjalnego. Otrzymywali wsparcie: w postaci specjalistycznej opieki- w tym: psychoedukacji, rewalidacji, readaptacji i pedagogizacji.
- Prowadzono działania z zakresu terapii zajęciowej (z elem. takich form jak np.: arteterapia, sylwoterapia, esteterapia, ludoterapia, zajęcia relaksacyjne, biblioterapia, muzykoterapia, ceramika i in.), terapii ruchowej.

Uczestnicy domu otrzymali również: oparcie społeczne, szeroko pojętą rehabilitację, działania służące integracji uczestników i środowisk lokalnych - wyjścia rekreacyjne do parku staromiejskiego, piknik rodzinny, wsparcie w procesie załatwiania spraw

urzędowych – procedury uzyskania przedłużenia decyzji administracyjnej, ułatwienie korzystania z ogólnodostępnych świadczeń zdrowotnych, jak też wsparcie w procesie usamodzielnienia na miarę potrzeb i możliwości własnych.

Wszystkie powyższe działania odbywały się poprzez partnerską radę i wsparcie zamiast wyręczenia. Prowadzono dokumentację ind. i grupową BO i dot. kadry. Działania były wspierane przez pracę wolontariuszy.

W ramach szkoleń uczestniczono w; "Ogólnopolskim Forum Środowiskowych Domów Samopomocy w Bielawie", "O prawie i praktyce realizacji funkcji Asystenta Rodziny", konsultacjach rządowych ustawy "Za Życiem", Analizie Prawnych aspektów funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego "Pomagam sobie, by pomóc drugiemu", przeprowadzono szkolenia wewnętrzne: Coaching - Komunikacja w pracy zespołu interdyscyplinarnego - 4 spotkania, Zapoznanie zespołu wspierająco - aktywizującego z nowymi dokumentami Stowarzyszenia OSTOJA.

Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych w roku 2017 przez ŚDS OSTOJA:

- 30 osób otrzymało zaproponowane formy wsparcia w wyniku zawartego porozumienia - IPPWA.
- 3 osoby realizowały wsparcie na zasadach zajęć klubowych
- 14 rodzinom umożliwiono uczestnictwo w programie pn; pn "TUTORING- jako element modelowania społecznego, dla najbliższego środowiska osób niepełnosprawnych"
- Nawiązano współpracę z MOPS w zakresie wydania decyzji kierujących dla uczestników ŚDS
- Nawiązano współpracę z PFRON w ramach realizacji Konkursu XIII
- Nawiązano współpracę z Sudeckim Instytutem Rozwoju Regionalnego - 27 rodzin skorzystało ze wsparcia w ramach usług na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Wolontariat w Stowarzyszeniu

W 2017 roku ze Stowarzyszeniem współpracowało 36 wolontariuszy, w tym:

33 osoby – wolontariusze krajowi, na mocy okresowych porozumień o współpracy (dłuższy niż 30 dni);

- 3 osoby – wolontariusze z zagranicy, którzy byli zaangażowani w działania Stowarzyszenia w ramach programu Młodzież w działaniu.

W przypadku Wolontariuszy zarówno krajowych jak i zagranicznych świadczenia, jakie wykonywali były podobne. Wolontariusze poznają różne placówki, formy pracy w nich i mają kontakt z różnymi grupami uczestników zajęć w placówkach.

W placówkach wolontariusze uczestniczą w różnych zajęciach:

- wspierają pracę terapeutów
- pracują w grupie lub indywidualnie
- asystują osobom z większymi trudnościami motorycznymi i mniej samodzielnym
- organizują czas wolny: organizują gry edukacyjne i integracyjne, wolontariusze z programu EVS prowadzą naukę języków obcych (angielskiego i hiszpańskiego), zajęcia taneczne, organizują dni narodowe, gdzie zapoznają nas ze swoimi tradycjami i zwyczajami
- wspierają uczestników podczas wyjść poza ośrodek: treningi ekonomiczne i społeczne, wyjścia do teatru, kina itp.
- wspomagają podczas wyjazdów: SLOT Art Festival i inne.

We wszystkich placówkach wolontariusze wspierają specjalistów w realizacji zadań programowych, zarówno w formie pracy indywidualnej jak i grupowej.

Inne działania w 2017 roku w ramach realizacji zadań statutowych Stowarzyszenia to:

1. Działania Stowarzyszenia w zakresie zabezpieczenia i rozszerzenia bazy lokalowej placówek oraz ich wyposażenia.

We wszystkich placówkach sukcesywnie w miarę pozyskiwanych środków finansowych poszerzano bazę wyposażenia i specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, terapeutycznego

i pomocniczego (ze środków PFRON, subwencji edukacyjnej, darowizn).

We wszystkich użytkowanych budynkach prowadzone były na bieżąco niezbędne naprawy i remonty.

2. W ramach współpracy z organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, przedstawiciele kadry i Zarządu brali udział jako organizatorzy i uczestnicy w licznych konferencjach, szkoleniach i innych spotkaniach dotyczących problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w szkoleniach dla kadr pedagogicznych prowadzących nauczanie indywidualne itp.

Zarząd Stowarzyszenia, w ramach członkostwa organizacji we Wrocławskim Sejmiku Osób Niepełnosprawnych, aktywnie uczestniczył we wszystkich podejmowanych przez WSON inicjatywach na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Kontynuowaliśmy współpracę

z samorządami lokalnymi we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej w zakresie prowadzenia działalności na rzecz budowania systemowych rozwiązań dla środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Uchwały podjęte przez Zarząd Stowarzyszenia „OSTOJA” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w 2017 roku:

- Uchwała nr 1/2017 z 04.04.2017
w sprawie udziału Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego w Środzie Śląskiej w kosztach wspólnego użytkowania budynku przy ul. Kilińskiego 33 w Środzie Śląskiej
- Uchwała nr 2/2017 z 04.04.2017
w sprawie przystąpienia do konkursów ogłoszonych przez Gminy na realizację zadań publicznych w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych
- Uchwała nr 3/2017 z 04.04.2017
w sprawie podziału kosztów gmin w Środzie Śląskiej
- Uchwała nr 4/2017 z 04.04.2017
w sprawie Partycypacji Centrum Terapeutyczno - Rehabilitacyjnego w kosztach użytkowania budynku przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu
- Uchwała nr 5/2017 z 04.04.2017

w sprawie Partycypacji Centrum Terapeutyczno - Rehabilitacyjnego w kosztach użytkowania budynku przy ul. Kilińskiego 30 w Środzie Śląskiej.

- Uchwała nr 6/2017 z 09.06.2017
w sprawie partycypacji środków PFRON pochodzących z Projektu w kosztach wspólnego użytkowania niektórych pomieszczeń placówek, w których będą realizowane zadania merytoryczne związane z projektem (we Wrocławiu i Środzie Śląskiej)
- Uchwała nr 7/2017 z 20.06.2017
W sprawie przyjęcia regulaminu pracy Zarządu Dolnośląskiego Stowarzyszenia pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDz „OSTOJA”
- Uchwała nr 8/2017 z 08.09.2017
w sprawie ustanowienia pełnomocnictwa dla członka Zarządu Pani Zofii Lasyk
- Uchwała nr 9/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 10/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 11/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 12/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 13/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 14/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 15/2017 z 08.09.2017
w sprawie przyjęcia zmian w dokumentach wewnętrznych obowiązujących w Stowarzyszeniu
- Uchwała nr 16/2017 z 21.09.2017
w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycieli kontraktowych ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego
- Uchwała nr 17/2017 z 20.10.2017
w sprawie powołania składu oraz zasad pracy Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycieli kontraktowych ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego

Informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł oraz kosztów:

Zestawienie przychodów 2017 z wyszczególnieniem dotacji i dofinansowań

	Wyszczególnienie	Kwota
706	Dotacje	
1	Współfinansowanie działalności WTZ Środa Śl. Ze środków powiatu (powiat średzki)	53 320,00
2	MOPS Wrocław- Prowadzenie ŚDS Wrocław	456 480,00
3	Gmina Miękinia -umowa na dowozy WTZ Środa Śląska	8 000,00
4	Gmina Środa Śl. - Zajęcia rehabilitacyjno integracyjne w ORE Środa Śląska	43 909,10
5	Gmina Miękinia - Zajęcia rehabilitacyjno integracyjne w ORE Środa Śląska	7 290,86
6	Gmina Malczyce - Zajęcia rehabilitacyjno integracyjne w ORE Środa Śląska	1 565,88
7	Gmina Wrocław - TUTORING -jako element modelowania społecznego dla najbliższego środowiska osób niepełnosprawnych	10 000,00
8	U. Marszałkowski-umowa Turniej piłki nożnej Turgol	10 000,00
9	Gmina Wrocław-Turniej piłki nożnej Turgol	20 000,00
10	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (Zajęcia rewalidacyjno wychowawcze)Wrocław	3 563 243,60
11	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju) Wrocław	484 244,42
12	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych Środa Śląska (Zespół Przedszkolny Specjalny)	334 076,81
13	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych Środa Śląska (Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju)	177 676,80
14	Ośrodek Rewalidacyjno Wychowawczy w Środzie Śląskiej (Zajęcia rewalidacyjno wychowawcze)	273 720,32
		5 443 527,79

707	Dofinansowania	
15	PFRON -Program Prowadzenie CTR we Wrocławiu	702 985,65
16	PFRON - Program Prowadzenie programów wspierających w ośrodku ŚDS "OSTOJA"	155 469,07
17	Dofinansowanie działalności WTZ Wrocław ze środków PFRON	1 599 600,00
18	Gmina Wrocław- współfinansowanie działalności WTZ ze środków gminy	177 734,00
19	Dofinansowanie działalności WTZ Środa Śl. Ze środków PFRON	479 880,00
20	Umowa PFRON -Prowadzenie programów wspierających w Ośrodku Rehabilitacyjno Edukacyjnym Ostoja	155 032,80
21	Umowa PFRON- Prowadzenie zintegrowanych działań wspierających rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w placówkach Stowarzyszenia "OSTOJA"	610 677,27
		3 881 378,79
	Pozostałe przychody Stowarzyszenia w tym:	92 611,52
	Darowizny i wpłaty na cele statutowe Stowarzyszenia w tym:	35 974,17
22	Darowizny ogólne na rzecz Stowarzyszenia	18 789,30
23	Zbiórki publiczne	3 173,55
24	Wpłaty ogólne na rzecz Stowarzyszenia	14 011,32
	Pozostałe przychody w tym:	56 637,35
25	Wpłaty z 1%	42 795,90
26	Pozostałe przychody operacyjne	11 511,11
27	Składki członkowskie	2 330,00
28	Odsetki na rachunkach bankowych	0,34
	RAZEM PRZYCHODY	9 417 518,10

	Zestawienie kosztów - wyszczególnienie rok 2017	kwota
I	Koszty - Ośrodek Edukacyjno - Rehabilitacyjny W-w w tym : a) osobowe -Wczesne Wspomaganie Rozwoju b) rzeczowe - Wczesne Wspomaganie Rozwoju c) osobowe - Zespoły Rewalidacyjno Wychowawcze d) rzeczowe - Zespoły Rewalidacyjno Wychowawcze e) osobowe - Programy wspierające rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w ORE f) rzeczowe - Programy wspierające rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w ORE	4 059 215,37 411 327,80 72 957,54 2 973 783,97 458 832,74 124 403,44 17 909,88
II	Koszty -Centrum Terapeutyczno Rehabilitacyjne Wrocław (projekt PFRON) a) osobowe b) rzeczowe	723 757,90 523 863,10 199 894,80
III	Koszt działalności warsztatu NR 1 (Wrocław) w tym: a) osobowe b) rzeczowe Koszty działalności warsztatu Nr 2 (Środa Śląska) w tym: a) osobowe b) rzeczowe Koszt działalności ŚDS w tym: a) osobowe b) rzeczowe	1 767 843,35 1 357 200,01 410 643,34 528 571,26 370 000,00 158 571,26 453 409,95 329 017,29 124 392,66
IV	Koszty - Ośrodek Edukacyjno-Rehabilitacyjny Środa Śl.w tym: a) osobowe - Wczesne Wspomaganie Rozwoju b) rzeczowe- Wczesne Wspomaganie Rozwoju c) osobowe - Zespół Przedszkolny d) rzeczowe - Zespół Przedszkolny	511 014,11 102 457,58 75 219,22 246 116,77 87 220,54
V	Koszty - Prowadzenie Zintegrowanych Działań Wspierających Rozwój Dzieci i Młodzieży a) osobowe b) rzeczowe	610 677,27 520 402,06 90 275,21
VI	Koszty - Ośrodek Rewalidacyjno Wychowawczy Środa Śl. a) osobowe b) rzeczowe	274 991,04 223 068,75 51 922,29
VII	Pozostałe koszty Stowarzyszenia w tym: a) umowa - TUTORING b) umowa - turniej piłkarski TURGOL (Pfron) c)Turgol środki ze zbiórek d) umowa Prowadzenie Programów Wspierających dla dorosłych osób z niepeł. ŚDS e) pozostałe CTR w tym amortyzacja f) pozostałe koszty (biuro)	10 000,00 20 000,00 3 173,55 154 868,37 1 975,02 33 577,16

g) Projekty Gminne Środa Śl.	52 765,84
h) umowa dodatkowa na dowóz WTZ Środa Śl.	8 000,00
i) umowa dodatkowa Turgol	10 000,00
j) pozostałe	3 304,70
RAZEM VII	297 664,64
Pozostałe koszty nie wymienione w pozycjach I-VI	30 742,62
Strata z roku poprzedniego (490)	200 576,02
OGÓŁEM 2017 rok	9 458 463,53

Dane o liczbie osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu „OSTOJA”, nabytych środkach trwałych, wartości aktywów i zobowiązań w 2017 roku:

- a) liczba osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu – 164 pracowników na podstawie umowy o pracę, 67 osób na umowy cywilno-prawne
- a) pracownicy Stowarzyszenia zatrudnieni na umowy cywilno-prawne -33 osoby
- c) łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Stowarzyszenie z podziałem na :
- wynagrodzenie osobowe – 5 753 619,81 zł
  - nagrody – 0,00 zł
  - premie – 434 186,80 zł
  - wynagrodzenia chorobowe – 103 066,63 zł
  - ekwiwalent za urlop – 6 136,64 zł
  - świadczenia rehabilitacyjne – 25 806,88 zł
  - zasiłek macierzyński, opiekuńczy – 112 916,32 zł
  - inne świadczenia z ZUS (wypadkowe + zasiłek chorobowy) – 116 024,19 zł
- d) wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłacanego łącznie :
- członkom zarządu i innych organów Stowarzyszenia – 0,00 zł
- e) wydatki na wynagrodzenia z umów cywilno-prawnych – 885 446,38 zł
- f) kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku – 0 zł.
- g) wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek – 0 zł.
- h) nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie – 0 zł.
- i) nabytych środkach trwałych - 30 462,35 zł.
- j) nabytych pozostałych środkach trwałych – 33 307,85 zł.
- k) wartości aktywów i zobowiązań Stowarzyszenia ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych dla celów statystycznych
- aktywa – 860 961,21 zł.
  - zobowiązania – 263 912,14 zł.

Dane o działalności zleconej stowarzyszeniu przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne)

W 2017 roku główne zadania statutowe realizowaliśmy m. in. w oparciu o umowy zawarte z:

Gmina Wrocław

- Organizowanie i prowadzenie ŚDS typu B (w zakresie pomocy społecznej)
- Współfinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej we Wrocławiu
- VI Dolnośląski Festiwal Kreatywnego Działania Kreacja 2017
- Integracyjne Warsztaty Teatralne
- Turniej piłki nożnej Turgol
- Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze)
- Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju)

Gmina Środa Śląska

- Zajęcia rehabilitacyjno- integracyjne w ORE Środa Śląska
- Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (Zespół Przedszkolny Specjalny)
- Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych (Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju)

Gmina Miękinia

- Umowa na dowozy uczestników WTZ Środa Śląska
- Zajęcia rehabilitacyjno- integracyjne w ORE Środa Śląska

Powiat Średzki

- Współfinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Środzie Śląskiej.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

- Dofinansowanie projektu „TURGOL” – organizowanie regionalnych imprez sportowych

PFRON

- finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej we Wrocławiu i w Środzie Śląskiej
- dofinansowanie realizacji projektów w ramach art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
  - „Centrum Terapeutyczno - Rehabilitacyjne OSTOJA”
  - „Prowadzenie programów wspierających w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjny „OSTOJA”
- Prowadzenie Zintegrowanych działań wspierających rozwój dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w placówkach Stowarzyszenia „OSTOJA” we Wrocławiu i Środzie Śląskiej
  - „Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny w Środzie Śląskiej”

–„Prowadzenie programów wspierających dla dorosłych osób z niepełnosprawnością w Środowiskowym Domu Samopomocy OSTOJA”

Zadania te zostały wykonane przez Stowarzyszenie prawidłowo i rozliczone w wyznaczonych przez jednostki zlecające terminach.

Środki pozyskiwane w ramach 1% są wykorzystywane na realizację działań statutowych Stowarzyszenia.

Wszystkie należne zobowiązania podatkowe, a także odpowiednie deklaracje podatkowe zostały wykonane prawidłowo i przekazane w odpowiednich terminach.

Informacja o przeprowadzonych w organizacji kontrolach i ich wynikach.

W 2017 r. przeprowadzone zostały kontrole działalności Stowarzyszenia przez:

- Państwowa Inspekcja Pracy, Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy – kontrola przepisów dotyczących legalności zatrudnienia
- Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej – kontrola merytoryczno-finansowa
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu – kontrola problemowa, prawidłowość realizacji umowy „Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej”
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej – kontrola kompleksowa
- Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej – kontrola merytoryczna i finansowa

Wszystkie zalecenia pokontrolne, dotyczące sposobu realizacji zadań zleconych Stowarzyszeniu oraz prowadzenia dokumentacji merytorycznej i finansowej, zostały wykonane w określonych przez jednostki kontrolujące terminach.